

får döma efter deras hittills iakttagna förfarande, ej komma att bestämma så stora ersättningsbelopp, att de i sig innebära något lockande.

Som här förut framhållits, har allmän praxis blifvit, att kommunalnämndens ordförande, oaktadt det strider mot kommunalförordningens tydliga föreskrift, erhåller skälig ersättning för sina besvär med skötandet af de kommunens angelägenheter, som tillhöra hans uppdrag, och, då så är, tyckes tiden vara mogen för att förordningen ändras till öfverensstämmelse därmed.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att § 51 i förordningen om kommunalstyrelse på landet skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vid kommunalnämndens sammanträden förer ordföranden protokoll — — — — —

vårdar nämndens handlingar och håller öfver dem register, allt med den godtgörelse för hans besvär, skrifmaterialier, postporto samt skrifvare- och räkenskaphjälpsom af kommunalstämman anslås.

Vederbörande utskott obetaget, att åt paragrafen gifva annan formulering, som för vinnande af motionens syfte anses mera lämplig.

Stockholm den 26 januari 1910.

C. J. Berggren.

Nr 83.

Af herr **Carlsson** i *Malmberget*, med förslag att 3 mom. i 6 § af förordningen om försäljning af vin och öl måtte utgå ur förordningen.

Bland de förslag, som på sin tid af kommittén för revision af gällande stadganden angående försäljning af vin och maldrycker i dess utlåtande af 23 maj 1900 framlades, har knappast något varit mera omtvistadt

än det, som sedan inflöt i kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl den 5 juni 1905 § 6 mom. 3, hvilket lyder: »Mottager någon i sitt hem emot betalning gäster till bespisning vid slutet bord, må han, därest aftal om bespisning träffats för en tid af minst en vecka, utan särskildt tillstånd till gästerna vid deras måltider utskänka öl.»

Kommitterade själfva sade sig icke ha blundat för den fara, som kunde ligga i missbruk af en dylik, en hvar som har eget hem tillerkänd utskänkningsrätt; men kommitterade trodde sig ha uppställt tillräckliga garantier mot sådana missbruk »genom den snäfva begränsning af rättigheten som stadgats, samt genom den Konungens befallningshafvande tillerkända makt att förbjuda sådan utskänknings fortsättande, då utskänknings befinnes ske i större omfattning eller på annat sätt än därmed afses».

Då ärendet förelades 1905 års Riksdag, frambar herr Matsson i Grafås i motion i Andra kammaren åtskilliga välgrundade betänkligheter mot förslaget. »Man kan», heter det i motionen, »ha anledning frukta att, om detta moment oförändradt antages, det kan komma att tjäna helt andra syften. De i nämnda mom. förekommande beteckningarna »hem» och »slutet bord» synas nämligen påkalla närmare definiering, såframt de ej skola ge rum åt en mångtydighet, som kan göra rättsskipningen på detta område i viss mån osäker. En barack för vägarbetare, en skogsarbetarekoja eller s. k. inneboendes uppehållsort, ja, t. o. m. en trädgård, torde man med hänsyn till ifrågavarande moment stundom vilja inrymma i begreppet hem; och »slutet bord» är en för vanligt språkbruk så främmande beteckning, att man kan känna sig något oviss om dess betydelse.»

Vid ärendets behandling i Andra kammaren gjordes från sakkunnigt håll många tungt vägande erinringar mot bestämmelsen i fråga.

Så framhöll herr Sjö, med instämmande af flere kammarledamöter, bl. a., att härigenom skulle skapas ett kryphål, som förvisso komme att i stor omfattning begagnas. Icke ens en anmälan behöfde göras såsom i fråga om försäljning af svagdricka och alkoholfria drycker.

Under debatten i kammaren yttrade sig vidare hr Bergendahl, som sade sig hysa stora betänkligheter mot förslaget. Det pålade ordningsmakten en uppgift, som den nästan omöjligen kunde fylla. »Jag har knappast läst en författning, som inbjuder så till lagöfverträdelser som just denna», förklarade herr Bergendahl med instämmande af flere kammarledamöter.

Hr Widén erinrade, att äfven åtskilliga Konungens befallningshafvande hade yttrat sig mot den föreslagna bestämmelsen, och herr Widén trodde,

att anledning ej funnes att intaga en sådan nyhet i lagen. Och här vore ej fråga om att frigifva utskänkning af svagdricka utan af öl, hvarjämte, då svagdriksutskänkningen frigåfves, behovet af en sådan bestämmelse som den åsyftade vore ringa. Herr Widén trodde vidare, att det låge en stor fara i förslaget och att särskildt de, som ha med ordningsmakten att göra, skulle betacka sig för detsamma. Herr Widén framhöll ock, att de, som inackorderade sig för en vecka, ofta komma att gå sin väg efter första dagen.

Alla de sålunda från skilda håll framförda farhågorna ha i rikligt mått besannats. Bestämmelserna om » eget hem » och » slutet bord » öfverträdas ofta så, att däraf skapas verkliga restaurationer, där öl utskänkes ej blott åt » inackorderade », utan ock åt snart sagdt hvem som helst och där ackordsuppgörelsen för en vecka blifver en bestämmelse endast på papperet. Ej allt för sällan sker ock ölutskänkningen äfven utan samband med måltid, hvarigenom dessa » egna hem » blifva verkliga ölutskänkningsställen, men i regel utan den nödvändiga kontroll sådana med tillstånd äro underkastade. Den ordningsmakten medgifna rätten att kontrollera dessa ölutskänkningsställen kan sällan med nödig effekt tillämpas. Är det i allmänhet svårt att få bevisning i fråga om öfverträdelser af utskänkingslagarna, så äro svårigheterna här mångdubblade. Först när utskänkningen medför oordningar utanför lokalerna komma i regel oegentligheterna till ordningsmaktens kännedom. Och ej så sällan uppstå dylika utskänkingsställen på platser, där ingen ordningsmakt finnes nära till hands. Söka de kommunala myndigheterna ingripa och lyckas med ordningsmaktens tillhjälp få förbud för innehafvaren af en sådan utskänkingslokal att fortsätta rörelsen, så anställles blott en tjänstflicka, som förestår inackorderingen och olagligheterna fortsätta.

Det finnes synbarligen ingen annan utväg att undgå dessa oegentligheter, än att i detta fall återgå till de bestämmelser, som voro gällande före 1 januari 1906, eller att äfven sådan utskänkning af öl, hvarom här är fråga, göres beroende af de kommunala myndigheternas medgifvande. Dessa, som alltid äga nödig person- och lokalkännedom och kunna bedöma behovet af sådan utskänkning, skola helt visst icke, där sådan behof verkligen förefinnes och mot person eller lokal ingen befogad anmärkning kan göras, vägra sitt medgifvande.

På grund af hvad jag sålunda anfört, tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar, att § 6 mom. 3

i kungl. förordningen angående försäljningen af vin och öl den 5 juni 1905 skall ur förordningen utgå.

Stockholm den 27 januari 1910.

L. J. Carlsson.

I motionen instämma:

<i>C. E. Svensson.</i>	<i>E. A. Leksell.</i>	<i>Sven Linders.</i>
<i>Janne Tynell.</i>	<i>J. E. Cervin.</i>	<i>Oskar Berg.</i>
<i>Robert Johansson.</i>	<i>Alfred Stürner.</i>	<i>Gustaf Strömberg.</i>
<i>A. Thylander.</i>	<i>J. Lindgren.</i>	<i>Linus Lundström.</i>
<i>F. O. Mörtzell.</i>	<i>Johan Olofsson.</i>	

Nr 84.

Af herr **Olsson** i Blädinge, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förmånsrätten för kommunalutskylder.*

En viktig samhällelig rättighet, som svenska folket innehar, är att sig själf beskatta, såväl i Riksdag och landsting, som å kyrko- och kommunalstämma.

Hvad beskattningen uti sistnämnda hänseende beträffar, har den utnyttjats i stor utsträckning, enär stora summor årligen uttaxeras för gemensamma kommunala behof.

Emellertid synes det mig vara en brist uti lagstiftningen på detta område, att, då en skattskyldig tilläfventyrs kommit på obestånd, och särskildt då skatten är debiterad för fastighet, denna kommunalskatt icke utgår med förmånsrätt.